

Sin, det danske refleksivsystem og KorpusDK

Sten Vikner & Katrine Rosendal Ehlers

Afd. for Engelsk, Institut for Kommunikation & Kultur, Aarhus Universitet, 8000 Århus C

sten.vikner@dac.au.dk - www.hum.au.dk/engelsk/engsv - <http://au.dk/en/sten.vikner@cc>

karo@cc.au.dk - <http://au.dk/en/karo@cc>

Indhold

Abstract / resumé	1
1. Indledning.....	2
2. Refleksiver og andre pronominer med argumentstatus.....	3
2.1 Første person: <i>mig</i> og <i>mig selv</i>	3
2.2 Possessiver: <i>sin</i> og <i>hendes</i>	4
2.3 Tredje person: <i>sig</i> , <i>sig selv</i> , <i>hende</i> og <i>hende selv</i>	5
2.4 Data fra KorpusDK: <i>sin</i> og <i>hendes</i>	7
2.5 Data fra KorpusDK: <i>sig</i> , <i>sig selv</i> , <i>hende</i> og <i>hende selv</i>	9
3. <i>sin</i> med flertalsantecedent	11
4. En konklusion.....	13
5. Appendix I: <i>sin</i> vs. <i>sin egen</i>	14
6. Appendix II: <i>sig</i> med og uden argumentstatus.....	15
6.1 Typen <i>skamme sig</i>	15
6.2 Typen <i>vaske sig</i>	15
6.3 Typen <i>brænde sig</i>	16
6.4 Data fra KorpusDK	17
6.5 Konklusion (på appendix)	18
Bibliografi	20

Abstract / resumé

Vi vil først kort præsentere vores antagelser vedr. de fire refleksive/non-refleksive pronominaltyper i dansk (jf. Vikner 1985), som hver skal opfylde to betingelser: En type betingelse til elementer henholdsvis med eller uden *selv* (dvs. *sig/hende* vs. *sig selv/hende selv*), og en anden type betingelse til elementer med eller uden *sig* (dvs. *sig/sig selv* vs. *hende/hende selv*).

Vi vil derefter vise hvorledes forskellen mellem *sin* og *hendes* passer ind i dette system og vi vil undersøge hvor godt vores forudsigelser harmonerer med data fra KorpusDK. Vi går ud fra at *sin* svarer til både *sig* og *sig selv*, og vi mener ikke at der er en forskel mellem *sin* og *sin egen* der svarer til forskellen mellem *sig* og *sig selv*.

Til sidst vil vi komme ind på den sprogforandring der ser ud til at foregå i øjeblikket, fra en situation hvor *sin* kun kan referere til en antecedent i ental til den nye situation hvor *sin* også kan referere til en antecedent i flertal (*Selv om begge parter baserede sine beregninger på forslagens gennemførelse, ... / Når teenagere kommer vodka på sine corn flakes, ...*).

1. Indledning

For Diderichsen (1946) og mange andre er en sætning per definition en finit sætning. Vi vil imidlertid gå ud fra at der også findes infinitte sætninger (som fx Vikner 2014a, Kristensen 2015, ...).

I (1) er alle sætninger, både finitte og infinitte sætninger markeret med []:

- (1) Da. a. [Hun fotograferede Rundetårn.]
 b. [Hun prøvede [at fotograferer Rundetårn.]]
 c. [Det var umuligt [at fotograferer Rundetårn.]]
 d. [Det er moderne [at fotograferer sig selv.]]
 e. * [Vi fotograferede sig selv.]

Det vi kalder for en infinit ledsætning, betegnes som en "skjult sætning" hos Diderichsen (1946:56) og som en "sekundær prædikation" hos Hansen & Heltoft (2011:596).

Vi mener endvidere at også de infinitte sætninger i (1)b-d har et subjekt, selvom dette ikke kan høres eller ses. Det er man efter vores mening nødt til at antage i (1)d, fordi man ellers ville blive nødt til at tillade at *sig selv* kan optræde uden antecedent (hvilket igen ville være en ret uheldig antagelse fordi man i princippet så ville forudsige at sætninger som (1)e er mulige i dansk).

Som i Vikner (2014a:175) og andre generative analyser vil vi bruge betegnelsen PRO for dette usynlige subjekt der altså findes i mange infinitte ledsætninger. Alt efter hvad verbet i matrix-sætningen er, kan PRO være koreferent med subjektet eller med objektet i matrix-sætningen, men PRO kan også have det der kaldes arbitrær reference:

- (2) Da. a. [Hun₁ prøvede [PRO₁ at fotograferer Rundetårn.]]
 b. [Hun overtalte mig₂ til [PRO₂ at fotograferer Rundetårn.]]
 c. [Det var umuligt [PRO_{arb} at fotograferer Rundetårn.]]

2. Refleksiver og andre pronominer med argumentstatus

2.1 Første person: *mig* og *mig selv*

Hvor fx det engelske refleksivsystem "bare" skal gøre en forskel mellem to typer elementer: *her* og *herself*, skal vi i dansk holde rede på op til fire forskellige typer elementer: *sig*, *sig selv*, *hende* og *hende selv*. For at det ikke skal blive for svært, vil vi begynde i den nemme ende, hvor der kun er en distinktion at holde rede på: **+selv**, dvs. forskellen i fx første person mellem *mig*, (4), og *mig selv*, (3):
(De understregede udtryk er koreferente og [] afgrænser ledsætninger)

	Antecedent
(3) Da. a. <u>Jeg</u> skælder altid <u>mig selv</u> ud.	Subjekt (i samme sætning)
b. Anne og Bo fortalte <u>mig</u> en historie om <u>mig selv</u> .	Non-subjekt (i samme sætning)
c. * <u>Jeg</u> overtalte Anne og Bo til [PRO at hjælpe <u>mig selv</u>].	Subjekt uden for infinit sætning
d. * Anne og Bo lovede <u>mig</u> [PRO at hjælpe <u>mig selv</u>].	Non-subjekt uden for infinit sætning
e. * <u>Jeg</u> tror [at Anne og Bo vil hjælpe <u>mig selv</u>].	Subjekt uden for finit sætning
f. * Anne og Bo fortalte <u>mig</u> [at de ville hjælpe <u>mig selv</u>].	Non-subjekt uden for finit sætning
g. * Anne og Bo skældte <u>mig selv</u> ud.	(Ingen antecedent)
(4) Da. a. * <u>Jeg</u> skælder <u>mig</u> altid ud.	
b. * Anne og Bo fortalte <u>mig</u> en historie om <u>mig</u> .	
c. <u>Jeg</u> overtalte Anne og Bo til [PRO at hjælpe <u>mig</u>].	
d. Anne og Bo lovede <u>mig</u> [PRO at hjælpe <u>mig</u>].	
e. <u>Jeg</u> tror [at Anne og Bo vil hjælpe <u>mig</u>].	
f. Anne og Bo fortalte <u>mig</u> [at de ville hjælpe <u>mig</u>].	
g. Anne og Bo skældte <u>mig</u> ud.	

(5) Generaliseringer vedr. *mig* & *mig selv*, (3) og (4):

- mig selv* (+**selv**) kræver en antecedent, og denne antecedent skal findes i den mindste sætning der indeholder *mig selv* (dens egen sætning), uanset om denne sætning er finit eller ej.
- mig* (–**selv**) må ikke have en antecedent i den mindste sætning der indeholder *mig* (dens egen sætning), uanset om denne sætning er finit eller ej.

Hermed har vi taget det første skridt til skemaet for det danske refleksivsystem (som foreslået i Vikner 1985):

(6)	+selv skal have en antecedent i samme sætning	–selv må ikke have en antecedent i samme sætning
	<i>mig selv, dig selv, os selv, jer selv</i>	<i>mig, dig, os, jer</i>

Denne forskel er helt parallel til de engelske forskelle *myself/me* og *herself/her*.

2.2 Possessiver: *sin* og *hendes*

Lad os nu betragte den anden dimension i det danske refleksivsystem, nemlig det vi vil kalde distinktionen **±sig**, som vi finder den i de possessive pronominer i tredje person, mellem *sin*, (7), og *hendes*, (8). Denne forskel er mindre udbredt end **±selv**, men den findes i alle de skandinaviske sprog og også uden for Skandinavien, fx i latin, selvom den hverken findes i engelsk, tysk eller fransk.

	Antecedent
(7) Da. a. <u>Dorthe</u> skælder altid <u>sine</u> børn ud.	Subjekt (i samme sætning)
b. * Anne og Bo fortalte <u>Dorthe</u> en historie om <u>sine</u> børn.	Non-subjekt (i samme sætning)
c. <u>Dorthe</u> overtalte Anne og Bo til [PRO at hjælpe <u>sine</u> børn].	Subjekt uden for infinit sætning
d. * Anne og Bo lovede <u>Dorthe</u> [PRO at hjælpe <u>sine</u> børn].	Non-subjekt uden for infinit sætn.
e. * <u>Dorthe</u> tror [at Anne og Bo vil hjælpe <u>sine</u> børn].	Subjekt uden for finit sætning
f. * Anne og Bo fortalte <u>Dorthe</u> [at de ville hjælpe <u>sine</u> børn].	Non-subjekt uden for finit sætning
g. * Anne og Bo skældte <u>sine</u> børn ud.	(Ingen antecedent)
(8) Da. a. * <u>Dorthe</u> skælder altid <u>hendes</u> børn ud.	
b. Anne og Bo fortalte <u>Dorthe</u> en historie om <u>hendes</u> børn.	
c. <u>Dorthe</u> overtalte Anne og Bo til [PRO at hjælpe <u>hendes</u> børn].	
d. Anne og Bo lovede <u>Dorthe</u> [PRO at hjælpe <u>hendes</u> børn].	
e. <u>Dorthe</u> tror [at Anne og Bo vil hjælpe <u>hendes</u> børn].	
f. Anne og Bo fortalte <u>Dorthe</u> [at de ville hjælpe <u>hendes</u> børn].	
g. Anne og Bo skældte <u>hendes</u> børn ud.	
(9) Generaliseringer vedr. <i>sin</i> & <i>hendes</i>, (7) and (8):	
a. <i>sin</i> (+sig) kræver en antecedent, og denne antecedent skal være et subjekt i den mindste finitte sætning der indeholder <i>sin</i> , uanset om denne sætning er den mindste sætning der indeholder <i>sin</i> .	
b. <i>hendes</i> (–sig) må ikke have som antecedent et subjekt i den mindste sætning der indeholder <i>hendes</i> . Bemærk denne asymmetri, som er grunden til at både (7)c og (8)c er mulige.	

Vi mener altså at denne asymmetri kan beskrives helt præcist, og dermed er vi uenige med Togeby (2004:146), som skriver: "I akkusativ + infinitiv og akkusativ med *at*-infinitiv (§§ 68, 176-177) er det ikke klart hvordan reglen virker".

(For en nærmere analyse af nominale udtryk i dansk, se fx Vikner 2014b.)

(10)	
+sig skal have et subjekt som antecedent i samme finitte sætning	<i>sin</i>
–sig må ikke have et subjekt som antecedent i samme sætning	<i>hans, hendes, dens, dets</i>

(10) er således det andet skridt hen mod skemaet for det danske refleksivsystem.

Nu kan vi så gå videre og se hvad der sker når man bruger det fulde system med begge distinktioner: **±sig** som beskrevet i dette afsnit, og **±selv** som beskrevet i det foregående afsnit.

2.3 Tredje person: *sig*, *sig selv*, *hende* og *hende selv*

Nu går vi videre til det fulde system i dansk, *sig*, *sig selv*, *hende* og *hende selv*. Her er begge de ovennævnte distinktioner relevante, både ***±selv*** og ***±sig***.

	Antecedent
(11) Da. a. <u>Dorthe</u> skælder altid <u>sig selv</u> ud.	Subjekt (i samme sætning)
b. * Anne og Bo fortalte <u>Dorthe</u> en historie om <u>sig selv</u> .	Non-subjekt (i samme sætning)
c. * <u>Dorthe</u> overtalte Anne og Bo til [PRO at hjælpe <u>sig selv</u>].	Subjekt uden for infinit sætning
d. * Anne og Bo lovede <u>Dorthe</u> [PRO at hjælpe <u>sig selv</u>].	Non-subjekt uden for infinit sætn.
e. * <u>Dorthe</u> tror [at Anne og Bo vil hjælpe <u>sig selv</u>].	Subjekt uden for finit sætning
f. * Anne og Bo fortalte <u>Dorthe</u> [at de ville hjælpe <u>sig selv</u>].	Non-subjekt uden for finit sætning
g. * Anne og Bo skældte <u>sig selv</u> ud.	(Ingen antecedent)
(12) Da. a. * <u>Dorthe</u> skælder altid <u>hende selv</u> ud.	
b. Anne og Bo fortalte <u>Dorthe</u> en historie om <u>hende selv</u> .	
c. * <u>Dorthe</u> overtalte Anne og Bo til [PRO at hjælpe <u>hende selv</u>].	
d. * Anne og Bo lovede <u>Dorthe</u> [PRO at hjælpe <u>hende selv</u>].	
e. * <u>Dorthe</u> tror [at Anne og Bo vil hjælpe <u>hende selv</u>].	
f. * Anne og Bo fortalte <u>Dorthe</u> [at de ville hjælpe <u>hende selv</u>].	
g. * Anne og Bo skældte <u>hende selv</u> ud.	
(13) Da. a. * <u>Dorthe</u> skælder <u>sig</u> altid ud.	
b. * Anne og Bo fortalte <u>Dorthe</u> en historie om <u>sig</u> .	
c. <u>Dorthe</u> overtalte Anne og Bo til [PRO at hjælpe <u>sig</u>].	
d. * Anne og Bo lovede <u>Dorthe</u> [PRO at hjælpe <u>sig</u>].	
e. * <u>Dorthe</u> tror [at Anne og Bo vil hjælpe <u>sig</u>].	
f. * Anne og Bo fortalte <u>Dorthe</u> [at de ville hjælpe <u>sig</u>].	
g. * Anne og Bo skældte <u>sig</u> ud.	
(14) Da. a. * <u>Dorthe</u> skælder <u>hende</u> altid ud.	
b. * Anne og Bo fortalte <u>Dorthe</u> en historie om <u>hende</u> .	
c. <u>Dorthe</u> overtalte Anne og Bo til [PRO at hjælpe <u>hende</u>].	
d. Anne og Bo lovede <u>Dorthe</u> [PRO at hjælpe <u>hende</u>].	
e. <u>Dorthe</u> tror [at Anne og Bo vil hjælpe <u>hende</u>].	
f. Anne og Bo fortalte <u>Dorthe</u> [at de ville hjælpe <u>hende</u>].	
g. Anne og Bo skældte <u>hende</u> ud.	
(15) Generaliseringer vedr. <i>sig selv</i> , <i>hende selv</i> , <i>sig</i> & <i>hende</i> , (11)-(14):	
a. <i>sig selv</i> (+<i>sig</i>, +<i>selv</i>) kræver en antecedent, og denne antecedent skal ikke alene findes i den mindste sætning der indeholder <i>sig selv</i> , den skal også være et subjekt.
(= forener kravene for <i>sin</i> og for <i>mig selv</i>)	
b. <i>hende selv</i> (–<i>sig</i>, +<i>selv</i>) kræver en antecedent, og denne antecedent skal findes i den mindste sætning der indeholder <i>hende selv</i> , men den må ikke være et subjekt.
(= forener kravene for <i>hendes</i> og for <i>mig selv</i>)	
c. <i>sig</i> (+<i>sig</i>, –<i>selv</i>) kræver en antecedent, og denne antecedent skal være et subjekt inden for den mindste finitte sætning der indeholder <i>sig</i> , men <i>sig</i> må ikke have en antecedent inden for den mindste sætning.
(= forener kravene for <i>sin</i> og for <i>mig</i>).	

- d. **hende** (**–sig**, **–selv**) må ikke have en antecedent i den **mindste sætning** der indeholder **hende**. Bemærk denne asymmetri, som er grunden til at både (13)c og (14)c er mulige.

(= forener kravene for *hendes* og for *mig*).

Opsummering:

Der er altså to forskellige typer betingelser i dansk.

±selv hænger sammen med om elementet skal/kan have en antecedent inden for den mindste sætning: *mig, sig, hende* vs. *mig selv, sig selv, hende selv*.

±sig hænger sammen med om elementet skal have en antecedent som er et subjekt inden for den mindste finitte sætning, hvilket gælder *sig, sig selv, sin*, eller om elementet ikke må have en antecedent som er et subjekt inden for den mindste sætning, hvilket gælder *hende, hende selv, hendes*.

±selv-distinktionen er forskellen mellem forskellige spalter/søjler i nedenstående skema.

±sig-distinktionen er forskellen mellem forskellige linjer/rækker i nedenstående skema.

Begge distinktioner kan sættes ud af spil: **±selv** spiller ikke nogen rolle for de possessive pronominer, og **±sig** spiller ikke nogen rolle uden for tredje person.

(16)	±selv skal have en antecedent i samme sætning	–selv må ikke have en antecedent i samme sætning	Ingen ±selv forskel (possessiver)
±sig skal have et subjekt som antecedent i samme finitte sætning	<i>sig selv</i>	<i>sig</i>	<i>sin</i>
–sig må ikke have et subjekt som antecedent i samme sætning	<i>ham selv, hende selv, den selv, det selv, dem selv</i>	<i>ham, hende, den, det, dem</i>	<i>hans, hendes, dens, dets</i>
Ingen ±sig forskel (1. & 2. person & deres)	<i>mig selv, dig selv, os selv, jer selv</i>	<i>mig, dig, os, jer</i>	<i>min, din, vores, jeres, deres</i>

Symmetri **±selv** betyder at der **ikke** er optionalitet *sig/sig selv* (forudsat at der er tale om et argument).

Asymmetri **±sig** giver **optionalitet** *sig/hende* i infinitte ledsætninger.

Vi sagde før at man som dansktalende skal holde rede på op til fire forskellige typer elementer (*sig, sig selv, hende* og *hende selv*), men som man kan se her, er situationen faktisk endnu mere kompliceret: Der er hele **ni** forskellige typer/grader af refleksivitet (de ni hvide felter), også selvom den niende type nok ikke udgør den allerstørste udfordring (der er nemlig ingen restriktioner på anvendelsen af *min, din, vores, jeres, deres*).

Ikke desto mindre må denne mangfoldighed være lidt af en udfordring for dem der tilegner sig dansk, men som vist ovenfor er det hele måske ikke helt så kompliceret som man kunne frygte: De her **ni** forskellige typer/grader af refleksivitet (de hvide felter) kan beskrives med **fire** regler (de gule felter).

2.4 Data fra KorpusDK: *sin* og *hendes*

(17)	<i>at</i> - inf. - <i>sin</i> (kun talt 10 % af total for <i>sin</i>)	præs.part. - <i>sin</i>	<i>at</i> - inf. - <i>P</i> - <i>sin</i>	præs.part. - <i>P</i> - <i>sin</i>
<i>sin</i>				
1 non-local	0,8 % (120)	0 % (0)	2,0 % (38)	27,1 % (99)
2 local	85,6 % (12540)	72,4 % (42)	69,5 % (1317)	60,3 % (220)
3 ikke-koref. med subj.	0 % (0)	0 % (0)	0,3 % (5)	0 % (0)
<i>hendes</i>				
4 non-local	0,5 % (72)	3,4 % (2)	1,3 % (24)	0,8 % (3)
5 local	0,7 % (100)	1,7 % (1)	1,4 % (27)	0,5 % (2)
6 ikke-koref.	12,4 % (1820)	22,4 % (13)	25,6 % (485)	11,2 % (41)
	100 % (14652)	100 % (58)	100 % (1896)	100 % (365)

Ifølge generaliseringerne i (16) ville vi forvente at finde eksempler på (17)-1, 2, 4 og 6, men ingen eksempler på (17)-3 og 5.

sin, non-local, (17)-1

(dvs. antecedenten er uden for den mindste sætning,
men inden for den mindste finitte sætning)

- (18) Da. a. Så medmindre kunstnerne selv, som Jacob Martin Strid, der fik et farvefirma til at sponsorere sin sørøverfantasi på den store gavl ved Folkets Park...
KorpusDK, Politiken, 2000
- b. ---

- c. Lars "hulk og-hyl" Muhl har altid været et totalt overvurderet medieflip, som blot har været dygtig nok til at få nogen til at betale for sit ingen-forstår-mig-fløb.
KorpusDK, B.T., 1991
- d. Arturo Kramer kom stadig nærmere med guldtænderne blinkende i sin smilende mund.
KorpusDK, Familie Journalen, 1985

sin, local, (17)-2

(dvs. antecedenten er inden for den mindste sætning)

- (19) Da. a. Valeria Solanas ønskede at udnytte sine 15 minutter til det yderste...
KorpusDK, Jyllands-Posten, 1998
- b. De gamle fruentimmerklæder bliver solgt, og i det nye antræk med sko, hat og stok begiver hun sig, efterladende sin kiste, til Hamborg.
KorpusDK, SKALK, 1991
- c. ... at Mike Tyson havde udviklet sig til en éndimensionel bokser, der ikke var i stand til at afvige fra sin egen fastsatte kurs...
KorpusDK, Dagbladet Aktuelt, 1997
- d. Han bliver boende i sit barndomshjem, selv om årene går.
KorpusDK, Jyllands-Posten, 2000

hendes, non-local, (17)-4

- (20) Da. a. Gielgud fik et af de traditionsrige teatre på West Ends Shaft[e]sbury Avenue omdøbt til at bære hans navn.
KorpusDK, Politiken, 2000
- b. Hun sad omgivet af kiste efter kiste indeholdende hendes udstyr og foran et bjerg af gaver.
KorpusDK, fyldepenne.dk, ---
- c. Fyrst Gaimar bød normannerne fyrstelige summer for at blive i hans hær og forsvare Salerno mod muslimerne og andet røverpak.
KorpusDK, skønlitteratur, 1986
- d. Forsigtigt, og med sit hjerte dunkende imod hans hage, gik han i grotten.
KorpusDK, fyldepenne.dk, ---

Modeksempler: hendes, local, (17)-5

- (21) Da. a. Der var en gang en pige her for at aflevere hendes bil.
KorpusDK, Jyllands-Posten, 1998
- b. ... og da enertiens lov heller ikke her på bjerget var ophævet, forlod den overlæssede vogn sin ejermænd og trillede adstadigt og i et roligt tempo lige så stille ned ad bjerget igen, efterladende dens tykke ejermænd næsten oppe ved målet.
KorpusDK, fyldepenne.dk, ---
- c. Jeg kiggede på Ben-Ban-Doo og han fortsatte med at fortælle om hans færden på kirkegården.
KorpusDK, fyldepenne.dk, ---
- d. Omar-moskeen er en af den muslimske verdens smukkeste bygninger med dens gyldne kuppel let knejsende på dens ottekantede fundament.
KorpusDK, Politiken, 1999

cf. også at Jensen (2009:15-16) dokumenterer en høj anvendelse af *hendes* med lokal antecedent i Vinderup og Odder inden for de seneste 40 år, ligesom han finder signifikante stigninger i anvendelsen af *hendes* med lokal antecedent i København og i Næstved inden for de seneste 40 år.

Spørgsmålet er så om der er en tilsvarende højere anvendelse af *hende* med lokal antecedent, og det er vi langtfra sikre på.

2.5 Data fra KorpusDK: *sig*, *sig selv*, *hende* og *hende selv*

(22)	<i>at</i> - inf. - <i>sig</i> (kun 10 % af total)	præs.part. - <i>sig</i>	<i>at</i> - inf. - P - <i>sig</i>	præs.part. - P - <i>sig</i>
<i>sig selv</i>				
1 +arg, non-local	0 % (0)	0 % (0)	0,3 % (2)	1,5 % (2)
2 +arg, local	6,9 % (241)	10,2 % (12)	46,7 % (345)	3,8 % (5)
3 -arg, non-local	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)
4 -arg, local	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)
<i>sig</i>				
5 +arg, non-local	0,8 % (26)	2,5 % (3)	10,1 % (75)	90,2 % (119)
6 +arg, local	0,1 % (2)	0 % (0)	0,4 % (3)	0 % (0)
7 -arg, non-local	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)
8 -arg, local	92,3 % (3204)	87,3 % (103)	33,2 % (245)	1,5 % (2)
9 Nyt domæne ved PP med <i>sig</i>	0 % (0)	0 % (0)	9,3 % (69)	3,0 % (4)
	100 % (3473)	100 % (118)	100 % (734)	100 % (132)

Ifølge generaliseringerne i (16) ville vi forvente at finde eksempler på (22)-2 og 5, men ingen eksempler på (22)-1 og 6.

sig selv, +arg, local, (22)-2

- (23) Da. a. Tvede og Madsen har valgt at være sig selv.
KorpusDK, B.T., 1991
- b. Men så har Thyra i hvert fald repareret den, skriver Holberg, trøstende sig selv og sine læsere.
KorpusDK, faglitteratur, 1984
- c. Præsidentkandidaten skal give sig selv et ansigt ved at fortælle om sig selv og familien...
KorpusDK, Politiken, 2000
- d. Mere nåede han ikke at sige, før kufferterne sejlede forbi dem, ud over rampen med rækværket, snurrende omkring sig selv...
KorpusDK, skønlitteratur, 1994

sig, +arg, non-local, (22)-5

- (24) Da. a. Cassandra på et år sad musestille på moderens arm og lod hende om at indskrive sig.
KorpusDK, Jyllands-Posten, 1998
- b. Jeg syntes jeg så hvert enkelt menneske søgende i sit liv efter noget oprindeligt, mistet, velkendt og glemt, længselsfuldt alene og med koret af sagte stemmer hviskende sig i blodet.
KorpusDK, Jyllands-Posten, 1999
- c. Mange har fået mor eller far til at skrive for sig.
KorpusDK, Ude og Hjemme, 1986
- d. I øjeblikket har hun to labradorhunde boende hos sig.
KorpusDK, Jyllands-Posten, 1998

sig, -arg, local, (22)-8

- (25) Da. a. Protesten viser sig også ved, at egnens kvinder bliver ved at indskrive sig til fødsel i Nykøbing. KorpusDK, Aarhus Stiftstidende, 1988
- b. Men også, klamrende sig til moderkagen, et ekstra øre. KorpusDK, Politiken, 1999
- c. ... hvor selv de mest tålmodige cykelryttere begynder at bide fra sig... KorpusDK, Dagbladet Aktuelt, 1997
- d. Hvorfor skal disse ord ramme den høviske, næstekærlige jonglør med vinglasset i hånden og strøende om sig med penge? KorpusDK, Weekendavisen, 1991

Modeksempler med sig selv, (22)-1

- (26) Da. a. I dag står folket nærmest i et modsætningsforhold til partierne, som først og fremmest har interesse i at manipulere folket til at stemme på sig selv. KorpusDK, Politiken, 2000
- b. Det billede havde hun svært ved at få til at passe på sig selv", fortæller DR-medarbejder Lotte Holmen... KorpusDK, B.T., 1991
- c. Hele den lange, magre krop rystede, og han krøb sammen i sofaen med armene lagt beskyttende om sig selv. KorpusDK, *Som græssets blomster*, 1989
- d. Længe sad han der på gulvet, med kroppen ludende fremover og armene lagt trøstende om sig selv. KorpusDK, *Som græssets blomster*, 1989

"Modeksempler" med sig, (22)-6

- (27) Da. a. Kun én gang – til den eneste publikumsprøve før premieren – gik den fjernstyrede legetøjsbil over bagscenen, mens prinsesse Pamina i finalens begyndelse er ved at dolke sig af kærestesorg... KorpusDK, Berlingske Tidende, 1991
- b. Kvinder må indstille sig på, ligesom mænd, først og fremmest at forsørge sig ved hjælp af arbejde uden for hjemmet. KorpusDK, faglitteratur, 1983
- c. Så samtidig med succesen " Mig og Elvis " begyndte Nørbygaard for alvor at arbejde med sig og sit liv. KorpusDK, Jyllands-Posten, 1998
- d. I sine ti Ekloger, ca. 40 f. Kr., videreudvikler han fx Theokrits tilløb til at digte om sig og sine venner i hyrders lignelse... KorpusDK, Weekendavisen, 1991
- e. Verden er i dag så kompleks og så tæt forbundet, at det ikke længere giver mening kun at tænke på sig og sit. KorpusDK, Politiken, 2000

(Hvad (22)-9 angår, se også Diderichsen 1939:31-32)

3. *sin* med flertalsantecedent

Dansk skiller sig ud fra norsk og svensk ved at det refleksive possessive *sin/sit/sine* ikke kan have en flertalsantecedent (norske og svenske eksempler fra Hulthén 1944:117):

- (28) Da. a. * De elsker sit barn.
No. b. De elsker sit barn.
Sw. c. De älskar sitt barn.
- (29) Da. a. * Alle bar de hjembygden i sine hjerter.
No. b. Alle bar de hjembygden i sine hjerter.
Sw. c. Alla bar de hembygden i sina hjärtan.

Når Ludvig Holberg (1684-1754) bruger *sin/sit/sine* med en flertalsantecedent, bliver det normalt set som en "norvagisme", fx hos Skautrup (1953: 28, 37):

- (30) Da. Ved det samme lærer de at kiende sine egne og andres Fejl hvilket ikke andet end være
meget nyttigt.
(1731, Ludvig Holberg: *Hexerie eller Blind Allarm*, II.2)

Alligevel ser der ud til at dukke flere og flere eksempler op i moderne dansk hvor *sin/sit/sine* refererer til en flertalsantecedent, og det er netop det der er emnet for Katrines igangværende ph.d.-projekt.

Følgende eksempler er næsten alle fra *KorpusDK* (og vi finder dem temmelig uacceptable):

- (31) Da. Hertil kommer produktionsafgiftsfondene, der har sine indtægter fra afgift på kvæg,
svin, høns, heste, kartofler, kaniner etc.
- (32) Da. Selv om begge parter baserede sine beregninger på forslagetets gennemførelse,
ville ingen spille ud med et konkret krav.
- (33) Da. Jeg er sikker på, at der er mange fædre, som gerne vil have sine børn boende hos sig.
- (34) Da. Tænk hvor mange gange det er lykkedes socialdemokraterne at få det borgerlige Danmark
til [at finansiere sine velfærdsstatsideer.]
- (35) Da. Her sætter containerskibe sit store præg på den årlige opgørelse med 81 skibe.
- (36) Da. Når teenagere tænder sin første cigaret ... (Radionyheder, DR P1, 18:05, 03.02.2010)

Selvom alle (31)-(36) er uacceptable, lyder (35)-(36) dog endnu dårligere end (31)-(34). På samme måde er (28)a endnu dårligere end (29)a.

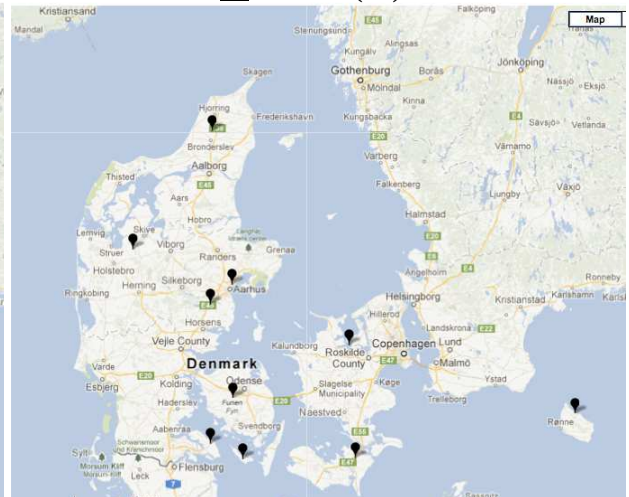
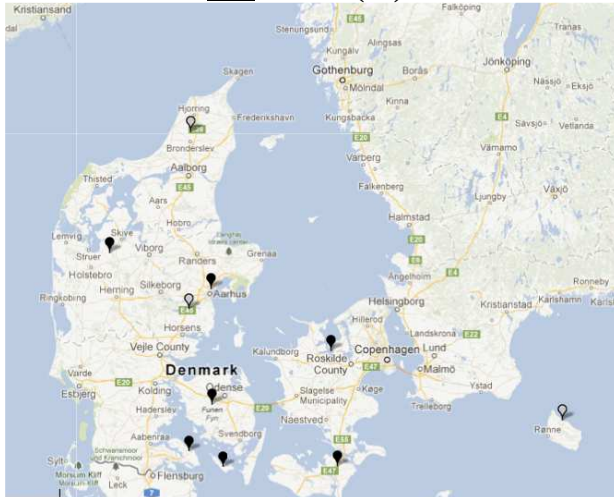
Med andre ord, det ser ud til at være endnu mere umuligt for *sin/sit* (i ental) at have en flertalsantecedent, end det er for *sine* (i flertal) at have en flertalsantecedent.

Prøv selv efter om (37)b er bedre eller dårligere end (38)b:

- (37) Da. a. Forældrene var kede af ikke at have tid nok til deres børn.
 b. *Forældrene var kede af ikke at have tid nok til sine børn.
- (38) Da. a. Forældrene var kede af ikke at have tid nok til deres barn.
 b. *Forældrene var kede af ikke at have tid nok til sit barn.

Eksemplerne blev testet i DanDiaSyn, og (37)b blev bedømt en lille smule mere positivt end (38)b:

- (39) Forældrene var kede af ikke at have tid nok til sine børn = (37)b Forældrene var kede af ikke at have tid nok til sit barn = (38)b

(□ hvid = god, ■ grå = medium, ■ sort = dårlig)

(Kilde: Lundquist 2014:528-529)

Man finder også *sin/sit/sine* med flertalsantecedenter i de forskellige korpora, og med højere frekvens i LANCHARTs talesprogs-korpus (og med svagt stigende frekvens i de skriftlige korpora):

(40)	Korpus90	Korpus2000	LANCHART (Jensen 2009:7)
samlet antal <i>sin/sit/sine</i>	92877	81818	1247
antal <i>sin/sit/sine</i> , flertalsantecedent	~500	~700	45
Procentdel med flertalsantecedent	0,54 %	0,86 %	3,61 %

Her er endnu nogle eksempler på anvendelsen fra KorpusDK:

- (41) Da. a. Landspolitisk har Folketinget grebet ind med Vandmiljøplanen, der sidst i 1980'erne tvang byerne til at rense sit spildevand.
 KorpusDK, Politiken, 1999
- b. Selvom Dybkjær mener, at alle skal have adgang til at beskytte sin Internetkommunikation med stærk datakryptering...
 KorpusDK, Ingeniøren, 2000
- c. Om folk vælger at stille sine organer til rådighed, er helt deres eget valg, som må respekteres.
 KorpusDK, ---, 2001
- d. Panelet er også etableret for at give danske virksomheder mulighed for at se sin egen indsats i forhold til, hvad andre gør, når det gælder udvikling af medarbejdere.
 KorpusDK, Jyllands-Posten, 1998

4. Konklusion

Ved hjælp af bl.a. antagelsen af eksistensen af infinitte sætninger, kan vi opstille et følgende stringente system af regler for refleksiver og andre pronominer i dansk (gentaget fra (16)):

(42)	<u>+selv</u> skal have en antecedent i samme sætning	<u>–selv</u> må ikke have en antecedent i samme sætning	<u>Ingen ±selv forskel</u> (possessiver)
<u>+sig</u> skal have et subjekt som antecedent i samme finitte sætning	<i>sig selv</i>	<i>sig</i>	<i>sin</i>
<u>–sig</u> må ikke have et subjekt som antecedent i samme sætning	<i>ham selv, hende selv, den selv, det selv, dem selv</i>	<i>ham, hende, den, det, dem</i>	<i>hans, hendes, dens, dets</i>
<u>Ingen ±sig forskel</u> (1. & 2. person & deres)	<i>mig selv, dig selv, os selv, jer selv</i>	<i>mig, dig, os, jer</i>	<i>min, din, vores, jeres, deres</i>

(Symmetri **±selv** betyder at der **ikke** er optionalitet *sig/sig selv* - forudsat at der er tale om et argument.

Asymmetri **±sig** giver **optionalitet** *sig/hende* i infinitte ledsætninger.)

Der er altså hele **ni** forskellige typer/grader af refleksivitet (de ni hvide felter), hvilket må være lidt af en udfordring for dem der tilegner sig dansk. I vores analyse er det hele dog ikke helt så kompliceret som man kunne frygte: De **ni** forskellige typer/grader af refleksivitet (de hvide felter) kan nemlig beskrives med **fire** regler (de gule felter).

Som man kunne se, passer systemets forudsigelser slet ikke så dårligt på KorpusDK, i og med at der i de fleste af de tilfælde som systemet ikke forventer, findes forholdsvis få eksempler. Der er dog en relativt klar undtagelse, nemlig anvendelsen af det possessive *hendes* med lokal antecedent.

KorpusDK siger selvfølgelig kun noget om det skrevne sprog, og der ser klart ud til at være mere variation i det talte sprog (både aldersmæssigt og regionalt), men ikke desto mindre håber vi at have præsenteret et sammenhængende system som også en sådan variation kan beskrives ud fra.

Næste skridt kunne være at undersøge distributionen nærmere inden for nominalgrupper/DP'er. Her har vi en idé om at en nominal gruppe med en possessor (*Conevski bliver konfonteret med anklagemyndighedens beviser mod sig for røveri*) tæller som en infinit sætning, men det har vi endnu ikke undersøgt til bunds i KorpusDK.

5. Appendix I: *sin* vs. *sin egen*

Ifølge Hansen & Heltoft (2011:593) er der en parallel mellem forskellen *sig/sig selv* og forskellen *sin/sin egen*, således at *sin* ikke kan have en lokal antecedent i eksempler af typen (43)c: (hvor de understregede udtryk er koreferente)

- (43) Da. a. Man kan ikke høre talerens stemme.
 b. Man kan ikke høre sin egen stemme.
 c. * Man kan ikke høre sin stemme. (Hansen & Heltofts (2011:593) bedømmelse)

Vi finder imidlertid (43)c fuldt acceptabel, jf. også følgende eksempel fra KorpusDK:

- (44) Da. a. Den bløde sne, der endnu ligger tilbage efter nattens snevejr, gør at man slet ikke kan høre sine skridt på de hvide skovstier.
 KorpusDK, fyldepenne.dk, ---

Med andre ord, vi er enige med Risager (1973:20, n1) i at forholdet mellem *sin* og *sin egen* ikke er parallelt til forholdet mellem *sig* og *sig selv*.

Dette understøttes også af manglen på parallellitet i frekvenserne af disse udtryk i KorpusDK. Som det ses, er forholdet mellem (45)-2 og (45)-4 et helt andet end forholdet mellem (46)-2 og (46)-4.

(45)	<i>at - inf. - sin</i> (kun 10 % af total)	<i>præs.part. - sin</i>	<i>at - inf. - P - sin</i>	<i>præs.part. - P - sin</i>
<i>sin egen</i> , +arg				
1 non-local	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)	0,3 % (1)
2 local	10,3 % (131)	4,8 % (2)	12,0 % (163)	1,3 % (4)
<i>sin</i> , +arg				
3 non-local	1,0 % (12)	0 % (0)	2,8 % (38)	30,7 % (98)
4 local	88,7 % (1123)	95,2 % (40)	85,2 % (1154)	67,7 % (216)
	100 % (1266)	100 % (42)	100 % (1355)	100 % (319)

(46)	<i>at - inf. - sig</i> (kun 10 % af total)	<i>præs.part. - sig</i>	<i>at - inf. - P - sig</i>	<i>præs.part. - P - sig</i>
<i>sig selv</i> , +arg				
1 non-local	0 % (0)	0 % (0)	0,5 % (2)	1,6 % (2)
2 local	89,6 % (241)	80,0 % (12)	81,2 % (345)	4,0 % (5)
<i>sig</i> , +arg				
3 non-local	9,7 % (26)	20,0 % (3)	17,6 % (75)	94,4 % (119)
4 local	0,7 % (2)	0 % (0)	0,7 % (3)	0 % (0)
	100 % (269)	100 % (15)	100 % (425)	100 % (126)

6. Appendix II: *sig* med og uden argumentstatus

6.1 Typen *skamme sig*

Vi går altså ud fra at *sig* i (13)c og (24)a-d er et argument, og det bygger vi bl.a. på at *sig* i de pågældende eksempler forekommer i en kontekst hvor det kan byttes ud med andre argumenter:

- (47) Da. a. [Mette hørte [Lars kritisere sig.]]
 b. [Mette hørte [Lars kritisere hende.]]
 c. [Mette hørte [Lars kritisere sig selv.]]
 d. [Mette hørte [Lars kritisere Anders.]]
 e. [Mette hørte [Lars kritisere ham.]]
 f. [Mette hørte [Lars kritisere hende.]]

En helt anden situation finder vi følgende type eksempler:

- (48) Da. a. Mette skyndte sig.
 b. *Mette skyndte sig selv.
 c. *Mette skyndte hende.
 d. *Mette skyndte ham.
 e. *Mette skyndte Anders.
- (49) Da. a. Lars skammede sig.
 b. *Lars skammede sig selv.
 c. *Lars skammede hende.
 d. *Lars skammede ham.
 e. *Lars skammede Anders.

I (48) og (49) kan *sig* ikke byttes ud med andre argumenter, og derfor antager vi at *sig* ikke er et argument i (48) og (49). *Sig* bliver ikke tilskrevet en semantisk rolle af verber som *skynde* og *skamme*, i modsætning til verber som *skælde ud*, *hjælpe*, *kritisere* og *fotografere*.

(Vi skrev om denne type eksempler i (22)-8 og i (25)a-d at *sig* var koreferent med det lokale subjekt, altså med *Mette* i (48) og med *Lars* i (49), og det står vi ved, selvom man kunne argumentere for at *sig* slet ikke har nogen reference i (48) og (49), og så ville det heller ikke kunne være koreferent med noget.)

Det at *sig* ikke er et argument i de kontekster hvor det ikke kan udskiftes med andre argumenter, er en udbredt antagelse, som vi deler med Diderichsen (1946:61), Holmberg (1984:8-10), Hellan (1988:111), Hvilshøj (2000:22-25), Brandt (2008:104), Hansen & Heltoft (2011:592-593) og mange andre, selvom antagelsen formuleres lidt forskelligt: Diderichsen (1946:61) siger at "et Transitiv med reflektivt Objekt (*sig*) ofte nærmer sig til intransitiv Betydning", Holmberg (1984:8-10) og Hellan (1988:111) taler (ligesom vi gør) om at dette *sig* ikke får tilskrevet en semantisk rolle, Hvilshøj (2000:22-25) siger at dette *sig* er en "mediummarkør", etc.

6.2 Typen *vaske sig*

Både når *sig* er et argument, som i (47), og når det ikke er, som i (48) og (49), kan det ikke uden videre skiftes ud med *sig selv*. I (48) og (49) er *sig selv* ganske enkelt umulig, og i (47)c er *sig selv* ganske vist mulig, men med end helt anden betydning end *sig* har i samme position, se (47)a.

Hvad gør man så med eksempler som

- (50) Da. a. Lars vasker sig hver morgen.
b. Lars vasker sig selv hver morgen.

hvor både *sig* og *sig selv* er mulige og hvor der ikke ser ud til at være nogen forskel i betydning?
(Det samme gælder en række andre udtryk, som fx *barbere*, *frisere*, *sminke*...)

I forlængelse af analysen i det foregående afsnit bliver man efter vores mening nødt til at sige at *vaske* har et objekt som er et argument (= *vaske* tilskriver en semantisk rolle til sit objekt) i (50)b, men ikke i (50)a, på trods af at det er meget svært at se nogen betydningsforskel mellem (50)a og (50)b.

Denne analyse understøttes af at noget tilsvarende gør sig gældende i engelsk, hvor der heller ikke er nogen videre betydningsforskel mellem en sætning hvor *wash* har et objektsargument, (51)b, og en sætning hvor *wash* ikke har noget objektsargument, (51)a:

- (51) En. a. Lawrence washes every morning.
b. Lawrence washes himself every morning.

Derfor er *vaske* det sidste og ikke det første verbum man skal kaste sig over når man prøver på at finde ud af forskellen mellem *sig* og *sig selv*. Det betyder ikke at man skal ignorere *vaske*, men bare at man skal begynde med andre typer af verber, og så er *vaske* ikke nær så problematisk. Vi indrømmer dog at hvis et meget stort flertal af de verber der tager *sig*, var af typen *vaske sig*, ville vores analyse ikke være specielt overbevisende, men det er heldigvis ikke tilfældet, se de tre følgende afsnit.

6.3 Typen *brænde sig*

Der findes nemlig en stor gruppe af verber der ligesom *vaske* tillader både *sig* og *sig selv* som objekt uden at referencen er anderledes (som det var tilfældet med *kritisere* i (47)a,c), men som i modsætning til *vaske* alligevel har klare betydningsforskelle mellem versionen med *sig* og den med *sig selv*.

I alle de følgende kontraster er forskellen at der er en semantisk rolle mindre involveret i *sig*-eksemplerne end i *sig selv*-eksemplerne.

Både *brænde sig selv* og *slå sig selv* involverer både en AGENS og et THEMA, hvorimod *brænde sig* og *slå sig* kun involverer et THEMA, ikke nogen AGENS:

- (52) Da. a. Ungkommunisterne demonstrerede blandt andet på Jan Palach-pladsen, opkaldt efter den unge mand, som brændte sig selv i protest mod Warszawa-pagtens besættelse af Tjekkoslovakiet i 1968.
KorpusDK, Politiken, 1990
b. Brændenælden er en af forårets første planter, og så længe den endnu ikke har foldet sine blade ud, kan man plukke dem uden at brænde sig.
KorpusDK, Berlingske Tidende, 1991
- (53) Da. a. Han slog sig selv med en stok, men så pludselig kunne det være nok.
KorpusDK, skønlitteratur, 1992
b. Jamen, om jeg da vil have, at de stakkels små, når de klatrer rundt i legehuse, træer og tov skal slå sig, hvis de falder ned?
KorpusDK, Berlingske Tidende, 1991

Sætte sig selv ned involverer ligeledes både en AGENS og et THEMA, hvorimod *sætte sig ned* kun involverer en AGENS, ikke noget THEMA:

- (54) Da. a. I et tag trak han mig op fra bænken og satte sig selv ned.
KorpusDK, skønlitteratur, 1987
b. Han har atter sat sig ned og stryger sig over hagen.
KorpusDK, skønlitteratur, 1984

tillade sig selv involverer tre rolle, AGENS, BENEFATIV og THEMA, hvorimod *tillade sig* kun involverer AGENS og THEMA, ikke BENEFATIV:

- (55) Da. a. Med konen under armen tillader de sig selv at spille.
KorpusDK, Jyllands-Posten, 1998
b. Vist er der nogle bestemte regler for, hvad man sprogligt kan tillade sig og hvad ikke.
KorpusDK, Berlingske Tidende, 1991

6.4 Data fra KorpusDK

(56)	<i>at - inf. - sig</i> (de 400 første -arg sig)		<i>præs.part. - sig</i>		<i>at - inf. - P - sig</i>		<i>præs.part. - P - sig</i>	
<i>skamme sig</i>	34,5 %	(138)	32 %	(33)	82 %	(201)	100 %	(2)
<i>vaske sig</i>	9 %	(36)	12,6 %	(13)	0 %	(0)	0 %	(0)
<i>brænde sig</i>	56,5 %	(226)	55,3 %	(57)	18 %	(44)	0 %	(0)
	100 %	(400)	100 %	(103)	100 %	(245)	100 %	(2)

- (57) Da. De måtte gå udenfor for at øve sig.
KorpusDK, skønlitteratur, 1992
- (58) Da. a. Det var blevet klart, at atomvåben simpelt hen ikke kan bruges til at forsvare sig med.
KorpusDK, *Mærk Verden*, 1989
b. USA bør først og fremmest bruge sine penge på at forsvare sig selv.
KorpusDK, Politiken, 1999
- (59) Da. a. Derfor opfordrer vi alle piger med flot figur og sødt smil til at melde sig til årets Miss Solskin-dyst.
KorpusDK, Se og Hør, 1989
b. En talsmand for den srilankanske hær, brigadechef K.B. Egodawela, sagde, at over 5000 desertører havde benyttet sig af denne seneste amnesti til at melde sig selv.
KorpusDK, Jyllands-Posten, 1998

6.5 Konklusion (på appendix II)

En grundlæggende antagelse i vores analyse er altså at *sig* nogen gange er et argument og nogen gange ikke er det. Når *sig* er et argument, forekommer det i en infinit ledsætning, og dets antecedent står uden for denne ledsætning. Når *sig* ikke er et argument, er antecedenten subjekt i samme sætning som *sig*, og non-argument *sig* er derfor ikke begrænset til infinitte ledsætninger.

Man kan således konstruere tvetydige eksempler af følgende type, hvor vores analyse forudsiger at det at nogen bliver sat ned (argument *sig*) hænger sammen med en antecedent i oversætningen, (60)a, og det at nogen sætter sig ned (non-argument *sig*) hænger sammen med en antecedent i samme sætning, (60)b:

- (60) Da. a. Heltinden bad King Kong om at sætte sig ned.
Vær venlig at sætte mig ned på Times Square!
- b. Heltinden bad King Kong om at sætte sig ned.
Sæt dig ned, din store abe!

De to modsatte kombinationer forventes at være umulige.

På grund af den ringe hyppighed er Hvilshøj (2000:29) uenig i eksistensen/relevansen af argumentversionen af *sig*:

- (61) Et forsøg på at opstille simple og elegante bindingsbetingelser for distributionen af *sig* og *sig selv* fører Vikner (1986:21) til at betragte denne brug af *sig* [dvs. *sig* som argument med antecedent i oversætningen som i (47)a/(60)a] som "the core case", dvs. som den grundlæggende brug. Jeg argumenterer i Hvilshøj 1998 for det urimelige i den påstand, bl.a. pga. den ringe hyppighed af [denne konstruktion]. I Projekt Bysociolingvistik's korpus findes 1343 forekomster af *sig* (*sig selv* fraregnet); heraf er kun fem langdistancebundet [dvs. af typen (47)a/(60)a]. Hvilshøj (2000:29)

Det at det kan være svært at finde kontraster af typen (60)a,b i KorpusDK, betyder dog langt fra at denne brug af *sig* som argument (med antecedent i oversætningen som i (47)a/(60)a) er irrelevant.

Vi vil derfor slutte med en alternativ korpusbaseret måde at argumentere for relevansen af denne brug af *sig* som argument.

Følgende 28 forskellige kombinationer af verbum+evt. præposition som helt klart ikke bryder sig om at blive efterfulgt af *sig* når verbet er finit, kan alligevel i ikke mindre end 238 tilfælde efterfølges af *sig* i en non-finit sætning:

(62)

verbum	sidde-P-sig	hænge-P-sig	ligge-P-sig	hjælpe-sig	flagre-P-sig	passe-P-sig	bo-P-sig	
at-infinitiv	2	1	6	92	0	6	4	
præsens part.	16	14	11	0	9	0	5	
nutid	0	0	0	0	0	0	0	
datid	0	0	0	0	0	0	0	
verbum	gøre-P-sig	bestemme-P-sig	køre-P-sig	løbe-P-sig	jage-P-sig	spille-P-sig	halse-P-sig	
at-infinitiv	5	6	2	2	3	3	0	
præsens part.	0	0	1	2	0	0	3	
nutid	0	0	0	0	0	0	0	
datid	0	0	0	0	0	0	0	
verbum	sove-P-sig	bølge-P-sig	drysse-P-sig	følge-P-sig	holde-P-sig	stå-P-sig	spise-P-sig	
at-infinitiv	1	1	0	2	2	2	3	
præsens part.	1	2	2	0	0	3	0	
nutid	0	0	0	0	0	0	0	
datid	0	0	0	0	0	0	0	
verbum	hvile-P-sig	kredse-P-sig	stemme-P-sig	vifte-P-sig	skrive-P-sig	blafre-P-sig	ringe-P-sig	I alt
at-infinitiv	5	0	2	0	5	0	1	156
præsens part.	4	2	0	2	0	4	1	82
nutid	0	0	0	1	0	0	0	1
datid	0	0	0	0	0	0	0	0

- (63) Da. a. Raistlin, stadig en ung mager, men dog ikke længere så svag som i de hidtidige bøger, hans røde kåbe skiftes ud med en sort og hans magiske kunnen er nu så stor, at han ikke behøver Caramon til at hjælpe sig.
KorpusDK, danskopgave, 1992
- b. Han hoppede ned, vinkede ad Julius, og sprang afsted mod brønden med kappen flagrende efter sig.
KorpusDK, skønlitteratur, 1999
- c. Han passer på sig selv.
KorpusDK, Berlingske Tidende, 1990
- d. Han boede for sig selv ude i byen, og de kunne spise middag med Hannes forlovede på en venlig måde.
KorpusDK, skønlitteratur, 1986

Sådanne data viser efter vores mening at det ikke er spor urimeligt at opstille en analyse som den i Vikner 1985, 1986 og den vi har forsøgt at argumentere for her, hvor eksistensen af *sig* som argument med antecedent i oversætningen som i (47)a/(60)a er en helt central antagelse.

Bibliografi

- Søren Brandt. 2008. "Reflexivity and effectonality in Danish", *Acta Linguistica Hafniensia*, 40.1, 45-109.
- Diderichsen, Paul. 1939. "Om Pronominerne sig og sin", *Acta Philologica Scandinavica* 13, 1-95.
- Diderichsen, Paul. 1946, *Elementær Dansk Grammatik*, Gyldendal, Copenhagen. 3rd edition 1962, Reprinted 1984.
- Ehlers, Katrine Rosendal & Sten Vikner. 2016. "De to slags betingelser i det danske refleksivsystem - hvorfor det er svært både *at skælde sig ud* og *at skille sig selv ud*". Foredrag ved 16. *Møde om Udforskningen af Dansk Sprog (MUDS 16)*, Afd. for Nordisk, Institut for Kommunikation & Kultur, Aarhus Universitet, 13.10.2016.
- Hansen, Erik & Lars Heltoft. 2011, *Grammatik over det Danske Sprog*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Copenhagen.
- Hellan, Lars. 1988. *Anaphora in Norwegian and the Theory of Grammar*, Foris, Dordrecht
- Holmberg, Anders. 1984: "On Certain Clitic-like Elements in Swedish", *Working Papers in Scandinavian Syntax* 13.
- Hulthén, Lage. 1944, *Studier i jämförande nunordisk syntax*, part I, Göteborg Högskolas Årsskrift 50.3, Elanders Bogtryckeri, Göteborg.
- Hvilshøj, Ulrik. 1998. "Refleksivitet i dansk: Sig og sig selv i et typologisk perspektiv", speciale, Institut for Almen og Anvendt Sprogvidenskab, Københavns Universitet.
- Hvilshøj, Ulrik. 2000. "Om sig og sig selv", *NyS – Nydanske Studier & Almen kommunikationsteori* 26+27, 11-34.
- Jensen, Torben Juel. 2009. "Refleksivt anvendte pronominer i moderne dansk". *Ny forskning i grammatik* 16, 131-151.
- Kristensen, Susanne Annikki. 2015. "Infinitte ledsætninger". In Inger Schoonderbeek Hansen og Tina Thode Hougaard (eds.), *MUDS 15 - 15. Møde om Udforskningen af Dansk Sprog*, 197-216, Aarhus Universitet.
- Lundquist, Björn. 2014. "Number sensitive anaphors, and short distance pronouns". *Nordic Atlas of Linguistic Structures (NALS) Journal* 1, 527-534. <www.tekstlab.uio.no/nals#/chapter/51>
- Risager, Karen. 1973. "Hvor kommer 'selv' fra?". Unpublished manuscript, University of Copenhagen.
- Skautrup, Peter: 1953. *Det Danske Sprogs Historie III (1700-1870)*, Gyldendal, Copenhagen.
- Togeby, Ole. 2004, *Fungerer denne sætning? - Funktionel dansk sproglære*, Gads Forlag, Copenhagen.
- Vikner, Sten. 1985, "Parameters of Binder and of Binding Category in Danish", *Working Papers in Scandinavian Syntax* 23. <www.hum.au.dk/engelsk/engsv/papers/vikn85a.pdf>
- Vikner, Sten. 1986, "Parameters of Binding in Danish and English", speciale, Institut for Engelsk, Københavns Universitet.
- Vikner, Sten. 2014a. "Kan en konstituent være både subjekt og objekt på samme tid? – om indlejrede infinitivsætninger på dansk". In Ole Togeby, Sten Vikner & Henrik Jørgensen (eds.): *Problemer og perspektiver i dansk syntaks – med Kristian Mikkelsen som anledning*, 171-191, Universitets- Jubilæets danske Samfund, Syddansk Universitetsforlag, Odense. <www.hum.au.dk/engelsk/engsv/papers/vikn14a.pdf>
- Vikner, Sten. 2014b. "Possessorens status inden for nominalgruppen". *Ny forskning i Grammatik* 21, 193-211.